

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2CdoPr/10/2024
Identifikačné číslo spisu:	5918200639
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5918200639.4

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v spore žalobcu S. Q., narodeného G., P., zast. advokátom JUDr. Andrejom Garom, Bratislava, Štefánikova 14, proti žalovanému Prima banka Slovensko, a. s., Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, zast. SEDLAČKO & PARTNERS, s. r. o., Bratislava, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, o zaplatenie sumy 10.530 eur s príslušenstvom, pôvodne vedenom na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 3Cpr/7/2018, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. februára 2024 sp. zn. 11CoPr/3/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Ružomberok (ďalej ako „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 22. januára 2019 č. k. 3Cpr/7/2018-304 výrokom I. zaviazal zaplatiť žalovaného žalobcovi sumu 10.530 eur spolu s úrokom z omeškania v o výške 5 % ročne z o sumy 10.530 eur odo dňa 30. júla 2016 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; výrokom II. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

1.1. Svoje rozhodnutie oprel o ustanovenia § 1 ods. 4, § 118 ods. 1, 2, § 119 ods. 3, § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, 2, § 47 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZP“), § 191 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OZ“). Vzhľadom na zistené skutočnosti dospel k záveru, že žalobou uplatnená zložka mzdy je variabilnou a nenárokovou zložkou mzdy, to znamená, že zamestnancovi vzniká na ňu nárok až na základe osobitného rozhodnutia zamestnávateľa o jej priznaní. Pre nenárokovú zložku mzdy je charakteristická jej fakultatívna povaha, ktorú táto zložka stráca až rozhodnutím zamestnávateľa o jej priznaní zamestnancovi - takéto rozhodnutie zamestnávateľa má konštitutívny účinok. Či zamestnávateľ takéto rozhodnutie prijme, a aký bude mať obsah, záleží výlučne na úvahe zamestnávateľa (rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/229/2015, rozhodnutie

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/31/2009).

1.2. Okresný súd mal preukázané, že zo strany zamestnávateľa došlo k rozhodnutiu o priznaní a vyplatení mimoriadneho výkonnostného bonusu (ďalej aj „MVB“) vo výške 17.550 eur (32,5 % ročnej základnej mzdy k januáru 2015), ktorý bude vo výške 60 % - 10.300 eur vyplatený po završení predajnej transakcie a bonus vo výške 40 % - 7.020 eur s odloženou výplatou o 3 roky s termínom výplaty 2019, ako vyplýva z listiny z 28. júla 2016 vydanéj štatutárnym orgánom žalovaného - predstavenstvom. Medzi stranami nebolo sporné, že toto rozhodnutie bolo vydané štatutárnym orgánom. Súd konštatoval, že momentom vydania rozhodnutia vznikol žalobcovi nárok na vyplatenie bonusu vo výške a v lehotách uvedených v tomto rozhodnutí.

1.3. Súd nepovažoval za dôvodnú námietku žalovaného, že rozhodnutie predstavenstva č. 110/2016 z 28. júla 2016 o MVB bolo prijaté v krátkej dobe pred predajom banky a malo povahu tzv. zlatých padákov s cieľom zabezpečiť vybraným členom manažmentu banky pomerne vysoký extraordinárny príjem. Podľa súdu program Mimoriadneho výkonnostného bonusu bol riadne pripravený a následne realizovaný transparentnou formou, sledoval jasný a konkrétny cieľ, a to zastabilizovanie vedúcich zamestnancov, ich udržanie v procese predaja banky. Súd tiež nepovažoval za dôvodnú námietku žalovaného s poukazom na nedostatky formálneho spôsobu prijatia rozhodnutia o priznaní MVB, nezlučiteľné s jeho platnosťou a záväznosťou. K čomu uviedol, že úkon následného zrušenia rozhodnutia o priznaní bonusu v nadväznosti na právnu úpravu Obchodného zákonníka je z hľadiska robenia úkonov zamestnávateľa v pracovnoprávných vzťahoch bezpredmetný. Ani tvrdenie žalovaného, že išlo o výkon práce žalobcu pre iný subjekt odlišný od Sberbank Slovensko, a. s. v rámci programu mimoriadneho výkonnostného bonusu, nemal súd za dôvodné. Žalobcovi bola daná ponuka zo strany predstavenstva Sberbank Slovensko, a. s., t. j. od štatutárneho orgánu spoločnosti - zamestnávateľa, ktorý koná v mene tejto spoločnosti v pracovnoprávných vzťahoch, a nie od žiadnych akcionárov, napokon samotné rozhodnutie o priznaní bonusu vydal ten istý orgán, teda žalobca nevykonával tieto práce pre iný subjekt ako pre svojho zamestnávateľa. Nie je predmetom sporu skúmať dôvody, ktoré viedli zamestnávateľa žalobcu k vykonaniu ponuky takejto práce pre žalobcu, nepochybne je však daný súvis tejto práce s pracovným zaradením žalobcu, preto nie je namieste spochybňovať, že žalobca bol jedným z vedúcich zamestnancov, ktorých význam bol podstatný v procese obchodnej transakcie, kto iný by mal vypracovať a predložiť podklady k hospodáreniu spoločnosti, ak nie žalobca z titulu svojej pracovnej pozície.

1.4. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku zák. č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom (prvým v poradí) z 27. augusta 2019 č. k. 11CoPr/6/2019-352 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) na dovolanie žalovaného uznesením z 28. februára 2023 sp. zn. 2Cdo/137/2021 rozsudok krajského súdu z 27. augusta 2019 sp. zn. 11CoPr/6/2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože odvolací súd v prejednávanej veci nezaujal k odvolacím námietkam žalovaného dostatočné stanovisko, jeho rozhodnutie bolo nepreskúmateľné, v danom prípade došlo k zaťaženiu konania pred odvolacím súdom tvrdenou zmätočnosťou vadou podľa § 420 písm. f) CSP.

4. Krajský súd v Žiline na odvolanie žalovaného rozsudkom (druhým v poradí) z 27. februára 2024 č. k. 11CoPr/3/2023-437 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

4.1. Odvolací súd odvolanie žalovaného nepovažoval za dôvodné. Pokiaľ žalobca (správne žalovaný -

pozn. dovolacieho súdu) namietal existenciu tzv. inej vady konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a túto odôvodňuje doručením jeho elektronického podania z 21. decembra 2018 na Obchodnú akadémiu v Ružomberku, ktoré podanie bolo odovzdané do súdneho spisu 21. februára 2019, uvedenú skutočnosť pod tvrdený odvolací dôvod subsumovať nemožno. Odvolací súd nevie zaujať stanovisko, ako sa toto podanie ocitlo na Obchodnej akadémii v Ružomberku. Pre odvolacie konanie je však rozhodné, či súd v čase rozhodovania mal toto podanie k dispozícii. Z obsahu spisu vyplýva, že podanie označené ako „Výjadrenie a zaslanie prekladov, príloh vyjadrenia k žalobe“ z 21. decembra 2018 bolo doručené ako elektronické podanie Okresnému súdu Ružomberok dňa 27. decembra 2018, stalo sa súčasťou spisu, keď je zažurnalizované na č. l. 245 - 285 spisu, z čoho vyplýva, že súd ho mal v čase rozhodovania k dispozícii. Uvedená skutočnosť, na ktorú potom žalovaný poukazoval, nemohla mať žiadny vplyv na meritorne rozhodnutie vydané vo veci.

4.2. Odvolací súd konštatoval, že žalovaný sa ďalšími odvolacími námietkami snažil spochybniť priznaný nárok žalobcu na vyplatenie MVB vo výške 10.300 eur, ktorý bol žalobcovi ako zamestnancovi priznaný právnym predchodcom žalovaného, a to listom predstavenstva z 28. júla 2016 adresovanom žalobcovi. Hoci bol nepochybne žalobca vedúcim zamestnancom, podliehal riadiacej pôsobnosti štatutárneho orgánu spoločnosti, ktorý bol oprávnený v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 veta prvá ZP v pracovnoprávných vzťahoch robiť právne úkony za zamestnávateľa. Pokiaľ predstavenstvo pri priznaní tohto nároku nepostupovalo v súlade s internými predpismi spoločnosti, prípadne nebol vyžiadaný súhlas dozornej rady, táto skutočnosť môže vyvolať zodpovednostné vzťahy medzi členmi štatutárneho orgánu a samotnou spoločnosťou. Zamestnávateľ voči zamestnancovi však takýto akt predstavenstva, ako štatutárneho orgánu konajúceho v pracovnoprávných vzťahoch, zaväzuje (§ 10 ods. 1 ZP). Žalovaný neprodukoval v konaní také dôkazy, z ktorých by súd mohol vyvodiť záver, že štatutárny orgán prekročil právnym úkonom v pracovnoprávných vzťahoch svoje oprávnenie a zamestnanec o tom vedel alebo musel vedieť (§ 10 ods. 2 ZP). Argumentácia žalovaného, že odmenu žalobcu mala schváliť dozorná rada, nie je akceptovateľná jednak vzhľadom na jednoznačné ustanovenie § 9 ods. 1 ZP (právne úkony v pracovnoprávných vzťahoch robí štatutárny orgán) a jednak vzhľadom na to, že žalobca ako odmeňovaný zamestnanec nebol členom predstavenstva. Podľa čl. 6.1. internej smernice „Politika odmeňovania“ malo rozhodnutia ohľadom pohyblivej zložky mzdy prijímať predstavenstvo a podľa čl. 6.3. mala dozorná rada kontrolovať len sumárny rozpočet pohyblivého odmeňovania, nie individuálne priznaný bonus každého zamestnanca.

4.3. Neobstojí ani argumentácia žalovaného, že nešlo o výkon práce pre zamestnávateľa, ale o výkon práce v prospech pôvodného akcionára spoločnosť Sberbank Europe. Tieto tvrdenia sú irelevantné, pretože je nepochybné, že žalobca vykonával túto činnosť z rozhodnutia a na základe pokynov štatutárneho orgánu. Odvolací súd nezistil skutočností, pre ktoré by bolo dôvodné uplatnený nárok nepriznať z dôvodu jeho rozporu s dobrými mravmi. V tejto súvislosti odvolací súd konštatoval, že každá sporová strana má povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkaznú. Väčšina skutočností, ktoré sú obsahom odvolania, je len v rovine tvrdení bez toho, aby žalobca predložil o týchto skutočnostiach do času koncentrácie konania, t. j. do vyhlásenia dokazovania za skončené, relevantné dôkazy. Z obsahu spisu nemožno zistiť také skutočností, pre ktoré by bolo dôvodné prijať záver, že uplatňovaný nárok je v rozpore s dobrými mravmi.

4.4. Pokiaľ žalovaný napádal záver súdu prvej inštancie o tom, že MVB je v rozpore so zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov, odvolací súd nezistil rozpor priznaného nároku so zákonom o bankách. Možno iba súhlasiť s tvrdením žalovaného, že MVB, ktorého zaplata sa domáha žalobca, nemožno považovať za súčasť základnej zložky mzdy. Nemožno však súhlasiť s ďalším tvrdením žalovaného, že tvrdený MVB nemal ani atribúty negarantovanej pohyblivej zložky odmeny. Práve ako negarantovanú pohyblivú zložku mzdy tento nárok vyhodnotil aj súd prvej inštancie. Nepochybne v danom prípade išlo o motivačnú pohyblivú zložku mzdy, ktorej výška nebola garantovaná a bola závislá na rozhodnutí štatutárneho orgánu. Až rozhodnutím predstavenstva ako štatutárneho orgánu zamestnávateľa sa tento nárok žalobcu stal právne nárokovateľný. Zákon o bankách v tom čase priznanie pohyblivej zložky odmeny závislej od hodnotenia výkonnosti zamestnanca umožňoval, nešlo teda o plnenie, ktoré by bolo v rozpore s § 23b ods. 1 písm. a) vtedy účinného zákona o bankách.

4.5. Mimoriadny výkonnostný bonus, ktorý bol žalobcovi priznaný, korešponduje s povahou pohyblivej zložky mzdy, ktorá závisí od hodnotenia výkonnosti dotknutého vedúceho zamestnanca podľa § 23b ods. 1 písm. a) zákona o bankách účinného v čase priznania mimoriadneho výkonnostného bonusu. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie (výsluch žalobcu), ktorého závery žalovaný nespochybnil, a z ktorého vyplýva, že žalobca vykonával na základe pokynov zamestnávateľa úlohy nad rámec svojich bežných povinností - vid' ods. 17. preskúmaného rozsudku. MVB potom nebol priznaný ako zložka odmeny zamestnanca, ktorú zákon priznať zakazuje, ale naopak, zodpovedá § 23b ods. 1 písm. a) zákona o bankách.

4.6. Pokiaľ žalovaný poukazoval, že zákon o bankách je verejnoprávnym predpisom, odvolací súd s uvedeným súhlasil, avšak v tejto súvislosti poukázal na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/103/2021, v ktorom najvyšší súd uviedol: „... avšak nemožno súhlasiť s tým, že ide o predpis, ktorý sa vzťahuje na výkon práce zamestnanca. Aj keď zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách obsahuje ustanovenia o zásadách odmeňovania niektorých osôb vrátane niektorých vedúcich zamestnancov, ide o pravidlá určené bankám (§ 23a ods. 1: „Banka je povinná uplatňovať zásady odmeňovania podľa tohto zákona ...“) v rámci regulácie fungovania bánk a nie o pravidlá priamo sa vzťahujúce na pracovnoprávny vzťah medzi bankou a jej zamestnancami. Tomu zodpovedá aj znenie § 23c zákona o bankách účinné v čase priznania predmetného mimoriadneho výkonnostného bonusu, podľa ktorého ustanoveniami § 23b ods. 1 (t. j. pravidlami pre pohyblivú zložku celkovej odmeny) nie sú dotknuté ustanovenia § 118 Zákonníka práce (ustanovenia o mzde).“

4.7. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že priznaním MVB v jeho konkrétnej výške došlo k porušeniu zákona o bankách, argumentuje len jednotlivými zákonnými ustanoveniami a všeobecnými tvrdeniami, pričom z obsahu odvolania nemožno dospieť k záveru o konkrétnom porušení pravidla odmeňovania. Aby mohol odvolací súd túto odvoláciu námietku preskúmať, bolo povinnosťou odvolateľa presne špecifikovať, ktoré ustanovenie a akým spôsobom bolo porušené. V tejto súvislosti však uviedol, že právny úkon vykonaný štatutárnym orgánom banky ako zamestnávateľom v pracovnoprávných vzťahoch vo forme priznania mimoriadnej odmeny zamestnancovi, aj keby bol v rozpore s niektorou povinnosťou banky ustanovenou zákonom o bankách, zaväzuje banku ako zamestnávateľa vo vzťahu k príslušnému zamestnancovi. Aj keby bol takýto právny úkon pre rozpor s právnymi predpismi neplatný (pričom v súdnej veci o takýto prípad nejde), zamestnancovi nemôže byť na ujmu neplatnosť, ktorú sám nespôsobil (§ 17 ods. 3 ZP).

4.8. Odvolací súd nemohol prehliadnuť, že podstatou sporu je odmietanie plnenia nároku tým, kto nárok po vyhodnotení podmienok jeho splnenia už priznal. Zamestnávateľ, právny predchodca žalobcu (správne žalovaného, pozn. najvyššieho súdu), požadoval od zamestnanca vykonanie činností, ktoré boli nad rámec pracovných povinností daných existujúcou pracovnou zmluvou a z nej vyplývajúcou pracovnou náplňou. Po ich vykonaní aj priznal zamestnancovi finančný nárok, ale následne, keď má tento nárok vyplatiť, právny nástupca zamestnávateľa odmieta plniť. Práve inštitút právneho nástupníctva má garantovať istotu právnych vzťahov, a to osobitne v pracovnoprávných vzťahoch. Žalovaný mal možnosť komplexne sa oboznámiť s pracovnoprávnou agendou svojho právneho predchodcu a jeho prípadnú nedôslednosť nie je akceptovateľné prenášať na žalobcu ako zamestnanca. Pokiaľ predstavenstvo právneho predchodcu žalovaného pri priznaní nároku nepostupovalo v súlade s internými predpismi spoločnosti, alebo nebodaj s právnymi predpismi, táto skutočnosť môže vyvolať zodpovednostné vzťahy medzi členmi štatutárneho orgánu a samotnou spoločnosťou. Zamestnávateľa voči zamestnancovi však takýto akt predstavenstva ako štatutárneho orgánu konajúceho v pracovnoprávných vzťahoch zaväzuje (§ 10 ods. 1 ZP). Žalovaný neprodukoval v konaní také dôkazy, z ktorých by súd mohol vyvodiť záver, že štatutárny orgán prekročil právnym úkonom v pracovnoprávných vzťahoch svoje oprávnenie a zamestnanec o tom vedel alebo musel vedieť (§ 10 ods. 2 ZP).

4.9. Výrok o trovách odvolacieho a dovolacieho konania oprel o § 396 ods. 1 CSP s poukazom na § 255 ods. 1 CSP, úspešným účastníkom v odvolacom konaní bol žalobca, preto mu vznikol voči

neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Hoci v dovolacom konaní bol úspešný žalovaný, zásadným je celkový úspech v spore, pričom tento na strane žalovaného nemožno konštatovať. Nárok na náhradu trov dovolacieho konania má v spore úspešný žalobca.

5. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný (ďalej len „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f), § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

5.1. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ uviedol, že v konaní opakovane argumentoval predovšetkým tým, že: - priznaný mimoriadny výkonnostný bonus je v rozpore s kogentnou právnou úpravou odmeňovania bankových zamestnancov podľa zákona o bankách (ďalej aj „ZoB“), - žalobca (vedúci zamestnanec banky) musel vedieť, že priznanie mimoriadneho výkonnostného bonusu je v rozpore s internými predpismi banky a existovali prekážky pre jeho výplatu (ekonomická strata banky a pod.). Odvolací súd (rovnako aj súd prvej inštancie) sa uvedenými právnymi a skutkovými tvrdeniami žalovaného zaoberal iba formálne. V poradí prvé rozhodnutie krajského súdu v tejto veci pritom zrušil najvyšší súd práve pre nedostatočnú reakciu na odvoláciu argumentáciu žalovaného. V napadnutom rozsudku odvolací súd napriek tomu svoje závery opäť bližšie nezdôvodnil.

5.2. Napadnutý rozsudok obsahuje iba simplexné zdôvodnenie potvrdzujúceho výroku: - k rozporu uplatneného nároku so ZoB (teda verejnoprávnou kogentnou normou), ktorý žalovaný dôkladne ozrejmil vo svojich podaniach, uviedol odvolací súd, že podľa jeho názoru uplatnený nárok zákonom neodporuje. To je pritom zrejme už zo samotného výroku rozsudku (inak by odvolací súd nepotvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie). Chýba však odpoveď na otázku „prečo?“, ktorá tvorí esenciálnu podstatu odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Žalovanému teda nie je zrejme, ako odvolací súd dospel k tak jednoznačnému záveru. Inými slovami, žalovaný nevie ani z odôvodnenia v poradí druhého rozsudku abstrahovať, prečo bola jeho odvolacia argumentácia nedôvodná. - skúmaniu vedomosti žalobcu o prekročení oprávnení štatutárneho orgánu banky (a teda prípustnosti aplikácie výnimky podľa § 10 ods. 2 ZP) sa KS v Žiline prakticky vyhol konštatovaním, že: „V tomto konaní však nebolo preukázané prekročenie oprávnení štatutárneho orgánu, teda logicky nemohla byť preukázaná ani skutočnosť, že by žalobca o prekročení oprávnení vedel alebo musel vedieť.“ Rozporom dotknutých rozhodnutí predstavenstva banky s jej internými predpismi (teda porušením povinností tohto orgánu) sa však oba sudy odmietli zaoberať. Argumentovali tým, že rozhodnutia neboli napadnuté žalobou podľa Obchodného zákonníka, a preto nemožno preskúmavať ich platnosť v tomto spore (toho sa pritom žalovaný ani nedomáhal). Samotné sudy sa preto odmietli zaoberať relevantnými skutočnosťami, ktoré prekročenie preukazovali. Za týchto okolností vyznieva absurdne, ak odvolací súd vytýka žalovanému, že v konaní nepreukázal prekročenie oprávnení štatutárneho orgánu banky. Navyše, odvolací súd dodal, že táto argumentácia by bola irelevantná aj vzhľadom na skutočnosť, že žalobca bol členom predstavenstva banky.

5.3. Dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietal nesprávny postup odvolacieho súdu, pretože odvolací súd postupoval nesprávne, ak žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov za jednu z častí, v ktorej mal naopak plný procesný úspech žalovaný. Krajský súd priznal žalobcovi aj nárok na náhradu trov dovolacieho konania napriek tomu, že v dovolacom konaní bol preukázateľne úspešný žalovaný (v nadväznosti na jeho dovolanie najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu). Odvolací súd sa mylne domnieva, že pre plný procesný úspech žalobcu vo veci nemôže mať žalovaný voči nemu nárok na náhradu trov dovolacieho konania, v ktorom bol naopak procesne úspešný on. Súdne konanie tvorí podľa krajského súdu jeden nedeliteľný celok. Nárok na náhradu trov tak môže mať iba jedna zo sporových strán, a nie obe. Táto argumentácia odvolacieho súdu odporuje ustálenej rozhodovacej praxi najvyšších súdnych autorít, a to konkrétne uzneseniu Ústavného súdu SR z 19. novembra 2019 sp. zn. I. ÚS 453/2019, publikovanému v ZNaU ÚS SR pod č. 56/2019, sp. zn. I. ÚS 296/2020 a rozhodnutiu najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/266/2019.

5.4. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ uviedol, že krajský súd nesprávne vyhodnotil právne otázky, ktoré ešte neboli vyriešené v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,

a od ktorých záviselo jeho rozhodnutie, a to: 1. „Vzťahujú sa ustanovenia § 23a a nasl. ZoB v znení účinnom do 29. 12. 2020 na pracovnoprávny vzťah medzi bankou a jej zamestnancami?“. 2. „Možno zamestnancovi banky podľa § 23a ods. 1 ZoB v znení účinnom do 29. 12. 2020 priznať nárok na pohyblivú zložku odmeny, ktorú kogentná právna úprava v § 23b ods. 1 ZoB v znení účinnom do 29. 12. 2020 nepripúšťa?“. 3. „Zaväzujú zamestnávateľa voči zamestnancovi úkony jeho štatutárneho orgánu, ktorými prekročil svoje oprávnenie, ak zamestnávateľ preukáže, že zamestnanec mal poznať interné predpisy zamestnávateľa, ktoré upravovali konkrétne kompetencie štatutárneho orgánu, a teda musel vedieť o prekročení oprávnení štatutárneho orgánu zamestnávateľa?“

5.5. K prvej a druhej právnej otázke dovolateľ poukazuje na § 23a ods. 1 písm. c), ods. 2, § 23b ods. 1, 3, 4, 6 ZoB v znení účinnom do 29. decembra 2020 uviedol, že sa nemožno stotožniť s názorom súdu, že ZoB sa neaplikuje na pracovnoprávny vzťah medzi bankou a jej zamestnancom. Údajne by tento záver mal vyplývať z návrtia § 23a ods. 1 ZoB: „Banka je povinná uplatňovať zásady odmeňovania podľa tohto zákona (...)“, ktoré stanovuje povinnosť iba banke. Prezentovaný argument dovolateľ odmieta. Obdobná formulácia právnych noriem je pomerne bežná. Napríklad § 118 ods. 1 ZP stanovuje zamestnávateľovi povinnosť platiť zamestnancovi za vykonanú prácu mzdu: „Zamestnávateľ je povinný poskytovať zamestnancovi za vykonanú prácu mzdu.“ Napriek tomu, že ide o povinnosť vzťahujúcu sa výlučne na zamestnávateľa, nemožno pochybovať o tom, že sa dotknuté ustanovenie ZP aplikuje na pracovnoprávny vzťah. Neobstoí ani ďalší argument na vylúčenie aplikovateľnosti ZoB, a to že pravidlami odmeňovania v § 23b ods. 1 ZoB nie je dotknuté ustanovenie § 118 ZP (§ 23c ZoB). Uvedené vyplýva zo vzájomného vzťahu medzi lex specialis (ZoB) a lex generalis (ZP). Pravidlá odmeňovania upravené v ZoB obmedzujú pohyblivé zložky mzdy, ktoré môže inkasovať vybraná kategória zamestnancov banky. Aby nevznikali pochybnosti o tom, aké plnenie možno na účely aplikácie tohto osobitného pravidla v pracovnoprávných vzťahoch považovať za mzdu, zákon dodáva, že ustanovenie § 118 ZP, ktoré upravuje túto otázku, ostáva nedotknuté.

5.5.1. Vzhľadom na právny názor o vylúčení aplikácie ZoB, vyznieva paradoxne záver súdu, že uplatňovaný nárok na výplatu mimoriadneho výkonnostného bonusu vyplýva žalobcovi z § 23b ods. 1 písm. a) ZoB, t. j. ako motivačná zložka odmeny, ktorej výška závisí od hodnotenia výkonnosti zamestnanca, banky alebo od kombinácie týchto hodnotení. Uvedená konklúzia opomína skutkové okolnosti veci, ktoré sú pre korektnú aplikáciu zákona kľúčové. V prvom rade bol program mimoriadny výkonnostný bonus vypracovaný ako satisfakcia za zotrvanie v zamestnaní. Takýto bonus nie je ani jednou z prípustných foriem pohyblivej zložky mzdy podľa ZoB. V liste predstavenstva Sberbank Slovensko, a. s. zo 14. decembra 2015 (v ktorom predstavenstvo banky informovalo zamestnancov o možnosti získania bonusu) sa uvádza, že bonus bude závisieť tiež od „úspešného zavŕšenia obchodu“. Takto prezentoval uplatnený nárok aj žalobca v súdnom spore. Úspešné zavŕšenie obchodu (predaj akcií) pritom ako zamestnanec Sberbank Slovensko, a. s., ktorej akcie boli predávané, nemohol nijak ovplyvniť. Nejde ani o výsledok, z ktorého by mala banka akýkoľvek prospech.

5.5.2. Navyše, hodnotenie výkonnosti konkrétneho zamestnanca v tomto procese mal podľa následného listu predstavenstva Sberbank Slovensko, a. s. z 28. júla 2016 (od ktorého súdy odvodzujú nárok žalobcu) vykonať „Management Board Skupiny Sberbank“. Nešlo teda o orgán Sberbank Slovensko, a. s. (zamestnávateľa žalobcu), ale o orgán jedného z akcionárov, ktorý predával svoje akcie. Tým je zdôraznená skutočnosť, že práca bola vykonávaná práve v prospech tohto akcionára, a nie v prospech zamestnávateľa žalobcu (právneho predchodcu žalovaného). Bilancovanie výkonnosti žalobcu, vykonané treťou stranou, nemôže zakladať nárok na motivačnú zložku odmeny podľa § 23b ods. 1 písm. a) ZoB, ktorá sa odvíja od hodnotenia samotnej banky.

5.5.3. Je rovnako vylúčené, aby mimoriadny výkonnostný bonus predstavoval motivačnú zložku odmeny za plnenie dosahovaných výsledkov dlhodobej obchodnej stratégie a záujmov banky (§ 23b ods. 1 písm. c) ZoB). Údajný prínos žalobcu k úspešnej realizácii transakcie mal byť totiž vykonaný v prospech Sberbank Europe (akcionára), a nie v prospech Sberbank Slovensko, a. s., v ktorej žalobca pôsobil. Predaj samotnej banky prima facie ani nemôže byť jej dlhodobou obchodnou stratégiou (!). V tejto súvislosti dovolateľ zdôraznil, že povinnosťou zamestnávateľa je platiť zamestnancovi mzdu za

prácu, ktorú vykonal preňho (§ 118 ods. 1 ZP). Sberbank Slovensko, a. s. (zamestnávateľ žalobcu) nemala žiadny prínos z činnosti žalobcu. MVB tak ani nemôže predstavovať pohyblivú zložku mzdy. Tento fakt je osobitne významný aj vzhľadom na skutočnosť, že povinnosť uhradiť MVB (ako časť mzdy) prešla na žalovaného v dôsledku prechodu práv a povinností zamestnávateľa (§ 27 ZP).

5.5.4. Napokon, v zmysle § 23b ods. 7 ZoB je banka povinná pri určení pohyblivej zložky mzdy zohľadniť hodnotu svojich vlastných zdrojov. Tomu zodpovedá aj čl. 10 ods. 5.1. písm. a) a b) Politiky odmeňovania Sberbank Slovensko, a. s., ktorý pri určovaní pohyblivej zložky mzdy prikazuje zohľadniť finančné potreby banky a zachovanie jej finančnej výkonnosti. Sberbank Slovensko, a. s. vykazovala pred predajom majoritného podielu akcií dlhodobú stratu. V roku 2015 išlo o stratu vo výške takmer 19,4 milióna eur a za prvých 9 mesiacov roku 2016 dosiahla stratu 12,6 mil. eur. Výplata pohyblivej zložky mzdy by preto nekorešpondovala s princípom zodpovedného hospodárenia banky, ako to vyžaduje legislatíva EÚ, zákon a interné predpisy banky.

5.6. K tretej právnej otázke dovolateľ poukazuje na § 10 ods. 2 ZP uviedol, že v pracovnoprávných vzťahoch platí, že zamestnávateľa zaväzujú aj tie právne úkony, pri ktorých štatutárny orgán prekročí svoje oprávnenie. Výnimkou je situácia, ak zamestnanec vedel alebo musel vedieť, že k takémuto prekročeniu došlo. Vzhľadom na postavenie žalobcu (vedúci zamestnanec) žalovaný apeloval na súdy, aby pri rozhodovaní o nároku na mimoriadny výkonnostný bonus zohľadnili aj § 10 ods. 2 ZP.

5.6.1. Odvolací súd (rovnako aj súd prvej inštancie) sa k síce namietanému excesu pri výkone práv štatutárneho orgánu Sberbank Slovensko, a. s. postavil skôr vyhýbavo a priamo sa ním nezaoberal, avšak dodal, že by bol voči žalobcovi (zamestnancovi) bez právneho významu. Vychádzal z mylnej domnienky, že zamestnanec môže vedieť o nesprávnom postupe týchto orgánov, iba ak je ich členom: „Argumentácia žalovaného, že odmenu žalobcu mala schváliť dozorná rada, nie je akceptovateľná jednak vzhľadom na jednoznačné ustanovenie § 9 ods. 1 ZP (právne úkony v pracovnoprávných vzťahoch robí štatutárny orgán) a jednak vzhľadom na to, že žalobca ako odmeňovaný zamestnanec nebol členom predstavenstva.“ (ods. 17 odôvodnenia).

5.6.2. Podmieňovanie aplikácie § 10 ods. 2 ZP reálnou možnosťou zamestnanca ovplyvniť postup štatutárneho orgánu ide nad rámec právnej úpravy. V zmysle zákona postačuje, že zamestnanec musel vedieť o prekročení oprávnenia štatutárneho orgánu. Žalovaný v tejto súvislosti opakovane zdôrazňoval, že žalobca bol v zmysle pracovnej zmluvy povinný vykonávať svoje práva a povinnosti v súlade s právnym poriadkom SR [časť „práva a povinnosti zmluvných strán“ písm. c)] a zodpovedal za vypracovanie a schválenie organizácie a systému riadenia banky podľa stanov zamestnávateľa [časť „práva a povinnosti zmluvných strán“ písm. d)].

5.6.3. Poskytovanie mimoriadnych odmien vybraným zamestnancom Sberbank Slovensko, a. s. (medzi ktorých patrí aj žalobca) bol upravený v interných predpisoch, ktoré žalobca mal poznať. Iba ak by bol radovým zamestnancom, mohol by byť dobromyseľný vo vzťahu k neznalosti interných procesov na úrovni vedenia banky. Navyše, pri ustanoveniach kogentnej právnej úpravy v ZoB platí bezvýnimočne princíp ignoratia iuris non excusat. Priznanie nároku na výplatu MVB listom predstavenstva z 28. júla 2016 jednoznačne odporuje stanoveným interným postupom. Navyše, priznaný bonus nezodpovedal ani schválenej schéme programu mimoriadneho výkonnostného bonusu, ktorá bola prezentovaná žalobcovi v decembri 2015 (ako zamestnancovi, ktorého sa program týkal). Za týchto okolností sa možno legitímne domnievať, že o prekročení oprávnenia predstavenstvom banky žalobca prinajmenšom musel vedieť. Preto bolo namieste uplatniť výnimku v zmysle § 10 ods. 2 ZP a nepriznať protiprávnym úkonom predstavenstva banky relevantné právne účinky.

5.7. Právne otázky, od vyriešenia ktorých záviselo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, a ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené (§ 432 ods. 1 písm. b) CSP), mali byť zodpovedané takto: 1. „Ustanovenia § 23a a nasl. zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 29. 12. 2020 sa vzťahujú na pracovnoprávny vzťah medzi bankou a jej zamestnancami.“ 2. „Zamestnancovi banky podľa § 23a ods. 1 ZoB v znení účinnom

do 29. 12. 2020 nemožno priznať nárok na pohyblivú zložku odmeny, ktorú kogentná právna úprava v § 23b ods. 1 ZoB v znení účinnom do 29. 12. 2020 nepripúšťa.“. 3. „Zamestnávateľa nezaväzujú voči zamestnancovi úkony jeho štatutárneho orgánu, ktorými prekročil svoje oprávnenie, ak zamestnávateľ preukáže, že zamestnanec mal poznať interné predpisy zamestnávateľa, ktoré upravovali konkrétne kompetencie štatutárneho orgánu, a teda musel vedieť o prekročení oprávnenia štatutárneho orgánu zamestnávateľa.“

5.8. Žalovaný sa domáha, aby najvyšší súd dovolaniu v celom rozsahu vyhovel a rozsudok krajského súdu zmenil tak, že odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu zmení, žalobu zamietne a prizná žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, trov odvolacieho konania a trov dovolacieho konania.

6. K dovolaniu žalovaného žalobca v písomnom vyjadrení uviedol, že dovolanie v časti namietajúcej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP je nedôvodné a v časti § 421 ods. 1 písm. b) CSP je dovolanie neprípustné, preto navrhol, aby dovolací súd dovolanie ako celok zamietol a zároveň žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník konania, v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba zamietnuť.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. V danom prípade dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9.1. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. V danom prípade dovolateľ k zmätočnostnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, keď odvolací súd sa opakovane dostatočným spôsobom nevysporiadal s jeho podstatnou odvolacou námietkou, že žalobcovi priznaný mimoriadny výkonnostný bonus je v rozpore s kogentnou právnou úpravou odmeňovania bankových zamestnancov podľa zákona o bankách.

12. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní ďalej vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP opieral o námietku nedostatočného odôvodnenia (nepreskúmateľnosť) rozhodnutia odvolacieho súdu, k uvedenému dovolací súd uvádza, že aj keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej veci o taký prípad nešlo.

13. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

14. Rovnako podľa stabilizovanej judikatúry Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať skutovej i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej novej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

15. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak je nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

16. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa teda odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

17. K dovolacej námietke týkajúcej sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd vo väzbe na body 10. až 14. tohto rozhodnutia uvádza, že v posudzovanom spore obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

17.1. Z obsahu odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP stotožniac sa s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie vrátane správnych skutkových a právnych záverov, na ktoré aj odkázal v zmysle § 387 ods. 2 CSP (pozri odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu). Odvolací súd svoje rozhodnutie nezaložil v porovnaní so súdom prvej inštancie na žiadnych iných, či nových skutkových a právnych záveroch. V dôvodoch rozsudku sa vyjadril k nosnej argumentácii odvolateľa (žalovaného) uplatnenej v odvolaní (rovnako aj v dovolaní) ohľadom ním spochybňovaného priznania nároku na mimoriadny výkonnostný bonus v rozpore s kogentnou právnou úpravou odmeňovania bankových zamestnancov podľa zákona o bankách (pozri body 21. až 25. rozhodnutia odvolacieho súdu a bod 17. rozhodnutia súdu prvej inštancie). V rozpore s uvedeným potom vyznieva tvrdenie dovolateľa o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu.

17.2. Keďže odvolací súd sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie stotožnil, treba jeho dôvody posudzovať v kontexte s dôvodmi uvedenými v rozsudku okresného súdu, s ktorým vytvára organickú (kompletizujúcu) jednotu, keďže prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

17.3. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, má podľa názoru odvolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, vykazuje logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania a nemožno ho považovať za neodôvodnené. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu.

17.3.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd podrobne zdôvodnil, prečo potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým súd žalobe o zaplatenie sumy 10.530 eur s prísl. titulom nárokovateľného mimoriadneho výkonnostného bonusu vyhovel, keď zhodne so súdom prvej inštancie uzavrel, že ide o variabilnú a nenárokovateľnú zložku mzdy, na ktorú žalobcovi ako zamestnancovi vznikol nárok na základe osobitného rozhodnutia zamestnávateľa o jeho priznaní za prácu, ktorú vykonal podľa pokynov a na žiadosť zamestnávateľa. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení, a prečo rozhodnutie okresného súdu považuje za vecne správne, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti doplnil aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami žalovaného.

17.3.2. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobou uplatnená zložka mzdy je variabilnou a nenárokovou zložkou mzdy, tzn. zamestnancovi vzniká na ňu nárok až na základe osobitného rozhodnutia zamestnávateľa o jej priznaní. Pevnú zložku mzdy predstavuje základná mesačná mzda, ktorej výška bola dojednaná v pracovnej zmluve. Pre nenárokovú zložku mzdy je charakteristická jej fakultatívna povaha, ktorú táto zložka stráca až rozhodnutím zamestnávateľa o jej priznaní zamestnancovi - takéto rozhodnutie zamestnávateľa má konštitutívny účinok. Či zamestnávateľ takéto rozhodnutie prijme a aký bude mať obsah, záleží výlučne na úvahe zamestnávateľa (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/31/2009). V tomto prípade súd mal preukázané, že zo strany zamestnávateľa došlo k rozhodnutiu o priznaní a vyplatení mimoriadneho výkonnostného bonusu ako vyplýva z listiny z 28. júla 2016 vydanéj štatutárnym orgánom žalobcu - predstavenstvom, čo je v súlade s § 9 ods. 1 veta prvá ZP (pozri bod 15. rozhodnutia súdu prvej inštancie). Pokiaľ žalovaný namietal, že rozhodnutie predstavenstva o MVB bolo prijaté v krátkej dobe pred predajom banky za prácu pre iného, malo nedostatky formálneho spôsobu prijatia a povahu tzv. zlatých padákov, súd

uviedol, že program MVB bol riadne pripravený a následne realizovaný transparentnou formou. Štatutárnym orgánom, ktorý koná v mene banky je predstavenstvo banky, ktoré rozhoduje o všetkých záležitostiach spoločnosti, pokiaľ nie sú zákonom alebo stanovami vyhradené do pôsobnosti valného zhromaždenia alebo dozornej rady. Predstavenstvo nesie plnú zodpovednosť za to, aby jeho konanie bolo v súlade s príslušnými zákonmi (napr. zákon o bankách) a internými predpismi (napr. Politika odmeňovania), v opačnom prípade je zodpovedné za ich porušenie. Ak aj dôjde k obmedzeniu práva predstavenstva konať v mene spoločnosti, tieto obmedzenia nie sú účinné voči tretím osobám, tzn. že obmedzenie platí len do vnútra vo vzťahu medzi akciovou spoločnosťou a predstavenstvom, resp. členmi predstavenstva. Ak obchodná spoločnosť si interne upravila požiadavku schválenia rozhodnutia predstavenstva o priznaní mimoriadneho výkonnostného bonusu dozornou radou, uvedené nie je účinné vo vzťahu k zamestnancom. Žalovaný nepreukázal, že žalobca mal akýkoľvek vplyv na rozhodnutia predstavenstva banky, a že pri priznanom výkonnostnom bonuse nemohol byť dobromyseľný. Tvrdenie, že žalobca mal, resp. musel vedieť o tom, že predstavenstvo v rozpore s internými pravidlami odmeňuje kľúčových zamestnancov nebolo zo strany žalovaného dokázané (pozri bod 16. a 17. rozhodnutia súdu prvej inštancie).

17.3.2.1. Súd prvej inštancie k namietanému rozporu mimoriadneho výkonnostného bonusu s § 23b ods. 2 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách uviedol, že je vylúčený prieskum rozhodnutia predstavenstva akciovej spoločnosti súdom, pretože súd môže v zásade zasahovať do vnútorných pomerov akciovej spoločnosti len v zákonom stanovených prípadoch a za splnenia zákonom stanovených podmienok, konkrétne možno sa domáhať na súde určenia neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia akciovej spoločnosti v zmysle § 131 Obchodného zákonníka, ktoré určuje okruh oprávnených osôb a lehotu, v ktorej možno takýto návrh podať. Napokon pokiaľ tvrdil žalovaný, že išlo o výkon práce žalobcu pre iný subjekt odlišný od Sberbank Slovensko, a. s. v rámci programu mimoriadneho výkonnostného bonusu, súd dospel k záveru, že táto námietka je nedôvodná. Žalobcovi bola daná ponuka v tomto smere zo strany predstavenstva Sberbank Slovensko, a. s., t. j. od štatutárneho orgánu spoločnosti - zamestnávateľa, ktorý koná v mene tejto spoločnosti v pracovnoprávných vzťahoch, a nie od žiadnych akcionárov, napokon samotné rozhodnutie o priznaní bonusu vydal ten istý orgán, teda žalobca nevykonával tieto práce pre iný subjekt ako pre svojho zamestnávateľa. Nie je predmetom sporu skúmať dôvody, ktoré viedli zamestnávateľa žalobcu k vykonaniu ponuky takejto práce pre žalobcu, nepochybne je však daný súvis tejto práce s pracovným zaradením žalobcu, nie je namieste spochybňovať, že žalobca bol jedným z vedúcich zamestnancov, ktorých význam bol podstatný v procese obchodnej transakcie, kto iný by mal vypracovať a predložiť podklady k hospodáreniu spoločnosti, ak nie žalobca z titulu svojej pracovnej pozície (bod 17. rozhodnutia súdu prvej inštancie).

17.3.3. Odvolací súd potvrdzujúc rozhodnutie súdu prvej inštancie doplnil, že mimoriadny výkonnostný bonus v plnej miere korešponduje s povahou pohyblivej zložky odmeny viažucej sa na motivačnú pohyblivú zložku odmeny, ktorej výška nebola garantovaná a bola závislá na rozhodnutí štatutárneho orgánu. Až rozhodnutím predstavenstva ako štatutárneho orgánu zamestnávateľa sa tento nárok žalobcu stal právne nárokovateľný. Zákon o bankách v tom čase priznanie pohyblivej zložky odmeny závislej od hodnotenia výkonnosti zamestnanca umožňoval, nešlo teda o plnenie, ktoré by bolo v rozpore s § 23b ods. 1 písm. a) vtedy účinného zákona o bankách. MVB priznaný žalobcovi závisel od ohodnotenia výkonnosti dotknutého vedúceho zamestnanca (§ 23b ods. 1 písm. a) zákona o bankách v rozhodnom znení). V súvislosti s konštatovaním, že zákon o bankách je verejnoprávnym predpisom, poukázal na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/103/2021 z 25. októbra 2023, z ktorého citoval aj s poukazom na § 23a ods. 1, § 23c a § 23b ods. 1 zákona o bankách (pozri body 22. až 24. rozhodnutia odvolacieho súdu). Ešte k tvrdeniu žalovaného, že priznaním MVB v jeho konkrétnej výške došlo k porušeniu zákona o bankách, odvolací súd uviedol, že žalovaný argumentuje len jednotlivými zákonnými ustanoveniami a všeobecnými tvrdeniami, pričom z obsahu odvolania nemožno dospieť k záveru o konkrétnom porušení pravidla odmeňovania. Aby mohol odvolací súd túto odvoláciu námietku preskúmať, bolo povinnosťou odvolateľa presne špecifikovať, ktoré ustanovenie a akým spôsobom bolo porušené. V tejto súvislosti uviedol, že právny úkon vykonaný štatutárnym orgánom banky ako zamestnávateľom v pracovnoprávných vzťahoch vo forme priznania mimoriadnej odmeny zamestnancovi, aj keby bol v rozpore s niektorou povinnosťou banky ustanovenou zákonom o bankách, zaväzuje banku ako

zamestnávateľa vo vzťahu k príslušnému zamestnancovi. Aj keby bol takýto právny úkon pre rozpor s právnymi predpismi neplatný (pričom v súdnej veci o takýto prípad nejde), zamestnancovi nemôže byť na ujmu neplatnosť, ktorú sám nespôsobil (§ 17 ods. 3 ZP). Obdobne je to aj s internými predpismi banky o odmeňovaní zamestnancov. Hoci tieto formálne zaväzujú všetkých zamestnancov, ktorí sú s nimi oboznámení, ukladajú povinnosti osobám, ktoré v mene banky rozhodujú o odmeňovaní zamestnancov a nie zamestnancom, ktorí sú prijímateľmi predmetného odmeňovania.

18. Na základe uvedeného dovolací súd môže len konštatovať, že z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (body 9. až 28.), ako aj odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (body 7. až 18.), nevyplýva nedostatočnosť, či nezrozumiteľnosť alebo nepresvedčivosť, ani absencia o skutkových a právnych záveroch, ktoré majú pre vec podstatný význam, či taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne a náležite neodôvodnil, a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvoláciu argumentáciu dovolateľa.

19. Skutočnosť, že dovolateľ sa nestotožňuje s názorom odvolacieho súdu (aj súdu prvej inštancie), nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu a výsledkom vykonaného dokazovania, nezakladá dôvodnosť podaného dovolania. Aj stabilná rozhodovacia prax ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Podľa názoru dovolacieho súdu námietka dovolateľa predstavuje prostý nesúhlas dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu a jeho odôvodnením, keď dovolateľ sa bez ďalšej bližšej konkretizácie nestotožňuje s rozhodnutím odvolacieho súdu.

20. Pre úplnosť dovolací súd tiež poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmatečnosti vady v zmysle § 420 písm. f) CSP správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie veci túto vadu zmatečnosti nezakladá (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017), tento právny záver považuje i ústavný súd za akceptovateľný (I. ÚS 61/2019).

21. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že dovolateľ neopodstatnene namieta zmatečnosť rozhodnutia odvolacieho súdu v takej miere, že by došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalovaného ako nedôvodné v zmysle § 448 CSP zamietol.

22. Žalovaný dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP napadol aj výrok o trovách, ktorým odvolací súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania. K uvedenému dovolací súd zdôrazňuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania, i keď je obsiahnuté vo výrokovej časti rozsudku, má povahu uznesenia (porovnaj § 392 CSP).

23. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 420 písm. a) až f) CSP. Spoločným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

24. Keďže v danom prípade žalovaný podaným dovolaním napadol rozhodnutie odvolacieho súdu vo výroku o trovách konania, dovolací súd sa v prvom rade zaoberal otázkou prípustnosti takéhoto dovolania.

25. Ústavný súd v náleze z 2. apríla 2020 sp. zn. I. ÚS 387/2019 uviedol, „(...) že problematikou prípustnosti opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku sa zaoberal v uznesení sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018 (rozhodnutie č. 74/2018 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 2018, s. 1270), v ktorom vyslovil: «Ustanovenie § 420 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zakotvuje prípustnosť dovolania v alternatíve buď proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, t. j. proti rozhodnutiu majúcejmu hmotnoprávny charakter, alebo proti rozhodnutiu, ktoré síce nemá charakter rozhodnutia o matérii konania, t. j. nejde síce o rozhodnutie vo veci samej, ale ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd o danej otázke rozhodovanie končí inak ako meritórnym (hmotnoprávnym) rozhodnutím vo veci samej. Aj rozhodnutie vo veci samej (t. j. meritórne rozhodnutie) je svojou podstatou a svojimi dôsledkami rozhodnutím, ktorým sa konanie o predmete sporu končí, avšak pre účely posudzovania prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP takéto rozhodnutie nemožno zaradiť do skupiny rozhodnutí „ktorým sa konanie končí“, pretože pre tento účel je už zaradené do skupiny rozhodnutí „vo veci samej“. Za rozhodnutie, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí, teda možno považovať rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní inak ako jeho vecným prejednaním (t. j. rozhodnutie o odmietnutí odvolania alebo o zastavení odvolacieho konania), rozhodnutie odvolacieho súdu o zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby po rozhodnutí prvostupňového súdu a pred rozhodnutím odvolacieho súdu (§ 370 CSP) a uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil prvostupňové uznesenie o otázke, ktorej vyriešenie sa týmto uznesením končí, pričom spravidla pôjde o uznesenia odvolacieho súdu, ktorými rozhodol o odvolaní proti uzneseniam podľa § 357 CSP, ktoré síce možno v dovolacom konaní preskúmať z dôvodov zmätočnosti uvedených v § 420 CSP, avšak z dôvodov zásadnej právnej významnosti sú v zmysle § 421 ods. 2 CSP z prieskumu dovolacím súdom vylúčené. Podľa § 357 písm. m) CSP jedným z uznesení, proti ktorým je prípustné odvolanie, a ktoré sú tak v danej nimi riešenej otázke s konečnou platnosťou preskúmateľné v rámci odvolacieho konania, je aj uznesenie, ktorým prvostupňový súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania s konečnou platnosťou, takže rozhodnutie odvolacieho súdu o tomto odvolaní je v otázke nároku na náhradu trov konania rozhodnutím konečným (ktorým sa konanie v tejto otázke nároku končí, pozn.), a teda ho možno v zmysle už uvedeného považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. (...)“

25.1. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou civilného sporového konania, a ako také spadá pod čl. 46 ods. 1 ústavy, prostredníctvom ktorého sa zaručuje každému základné právo na súdnu ochranu. Všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo strany sporu na súdnu ochranu. Či je základné právo na súdnu ochranu naplnené reálnym obsahom (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 4 ústavy), určuje zákonná úprava náhrady trov konania obsiahnutá v Civilnom sporovom poriadku účinnom od 1. júla 2016 (§ 255 a nasl., predtým v Občianskom súdnom poriadku účinnom do 30. júna 2016, § 142 a nasl.). Procesné predpisy, ktoré upravujú rozhodovanie o náhrade trov konania, preto treba vykladať v súlade s takto vymedzeným obsahom a účelom základného práva na súdnu ochranu. Trovy vynaložené účastníkom konania (sporovou stranou) v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takému tvrdenému nároku. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle čl. 47 ods. 2 ústavy a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené trovy považujú. Trovy potrebné na účelne vynaloženie alebo ochranu práva sa však nemôžu posudzovať ako celok, a to aj keď má účastník (sporová strana) nárok na náhradu trov konania, pretože mal vo veci plný úspech, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne; to platí aj pre trovy právnej služby (viď II. ÚS 78/03, III. ÚS 481/2015, IV. ÚS 83/2018).

25.2. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o náhrade trov konania pre existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP konštatoval odvolací súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach

(pozri sp. zn. 8Cdo/266/2019, 8Cdo/111/2019, 4Cdo/70/2020, 4Cdo/155/2020, 4Cdo/69/2022, 2Cdo/89/2020 a iné).

26. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalovaného proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd rozhodol o trovách konania, je podľa § 420 písm. f) CSP procesne prípustné, keďže je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí.

27. Dovolať vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP opieral o nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, keď podľa jeho názoru odvolací súd nesprávne priznal žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania, v ktorom mal plný procesný úspech žalovaný.

28. Dovolať súd poukazuje, že v tomto prípade o trovách dovolacieho konania vedeného pod sp. zn. 2Cdo/137/2021 rozhodoval odvolací súd v rámci druhého výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Pričom odvolací súd rozhodoval vo veci samej opäť potvrdzujúcim prvým výrokom po zrušení jeho predchádzajúceho potvrdzujúceho rozhodnutia (rozsudku z 27. augusta 2019 č. k. 11CoPr/6/2019-352) najvyšším súdom uznesením z 28. februára 2023 sp. zn. 2Cdo/137/2021.

29. Na rozhodovanie o trovách dovolacieho konania sa primerane používajú ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie (§ 251 až § 264 CSP vo väzbe na § 453 ods. 1 CSP) s akcentom na zásadu úspechu v spore vyjadrenú v § 255 CSP ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Úspech v spore, resp. úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) charakteristická pre sporové konania sa uplatní tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré jej vznikli. Nejde však o náhradu všetkých trov, ale iba trov vymedzených v § 251 CSP, to znamená všetkých trov, ktoré sú preukázané, odôvodnené, účelne vynaložené, a ktoré vznikli v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom (t. j. víťazstvom) v spore. Plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Pomer rozdelenia náhrady trov konania zodpovedá pomeru víťazstva strany vo veci samej zníženého o pomernú časť jej neúspechu.

30. Základné ustanovenie o nároku na náhradu trov konania vyjadrené v § 255 CSP (zásada úspechu v konaní) nevylučuje rôzny pomer úspechu v jednotlivých fázach konania - prvoinštančného, odvolacieho i dovolacieho, ktorý by vyústil do rozhodnutia o nároku na náhradu trov jednotlivých konaní (§ 262 ods. 1 CSP) tromi samostatnými výrokmi. Takéto rozhodnutie potom tvorí základ pre rozhodnutie súdu prvej inštancie postupom uvedeným v § 262 ods. 2 CSP. Možno preto uzavrieť, že dovolacie konanie predstavuje v tomto smere síce samostatnú, od ostatného konania nezávislú časť konania, čo zakladá súdu možnosť nezávisle od celkového výsledku sporu rozhodnúť len o trovách dovolacieho konania, s prihliadnutím na úspech sporovej strany v dovolacom konaní, bez ohľadu na definitívny výsledok sporu (takýto stav by mal následne nájsť vyjadrenie vo výroku rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, pozn.); (z rozhodnutia ústavného súdu z 19. novembra 2019 sp. zn. I. ÚS 453/2019, publikované v Zbierke nálezov a uznesení ústavného súdu pod č. 56/2019, aj I. ÚS 296/2020).

30.1. Z uvedeného rozhodnutia ústavného súdu nevyplýva povinnosť súdov takto postupovať, ide len o možnosť, vždy ale so zreteľom na zásadu úspechu v spore vyjadrenú v zákonom ustanovení § 255 ods. 1 CSP skúmanú čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku, keď procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom v spore. Preto v prípade rozhodnutia o trovách dovolacieho konania v rámci rozsudku krajského súdu, ktorým sa konanie končilo, sa síce zohľadňoval výsledok dovolacieho konania, keď na dovolanie žalovaného (dovolať) bolo rozhodnutie odvolacieho súdu pre nepreskúmateľnosť zrušené (vo vzťahu k predmetu sporu nešlo o úspech žalovaného v dovolacom konaní), ktorý ale iný výsledok dovolaťovi vo veci samej nepriniesol, pretože bol v konaní vo veci samej vo vzťahu k predmetu sporu v dovolacom konaní opätovne neúspešný, nakoľko odvolací súd opätovne potvrdil rozsudok okresného súdu, ktorým bolo žalobe žalobcu vyhovie.

30.2. V rozhodnutí ústavného súdu zo 17. júna 2020 sp. zn. I. ÚS 296/2020 ústavný súd konštatoval v bode 33., že aj keď v tomto prípade o trovách odvolacieho konania vedeného pod sp. zn. ICob/321/2014 nebolo rozhodované samostatným výrokom a o náhrade týchto trov bolo rozhodnuté v rámci druhého výroku rozsudku okresného súdu sp. zn. 25Cb/95/2012 zo 7. marca 2017, ktorým okresný súd priznal sťažovateľke náhradu trov konania v plnom rozsahu (sťažovateľka bola vo veci samej plne úspešná, pozn. dovolacieho súdu), ústavný súd konštatuje, že uvedené zároveň nevylučuje možnosť okresného súdu, ktorý rozhoduje už o konkrétnej výške tejto náhrady za prvoinštančné a odvolacie konanie, tieto nepriznať z dôvodu, že v tejto konkrétnej fáze konania - v odvolacom konaní bola strana sporu neúspešná, z čoho vyplýva síce okresným súdom explicitne nevyjadrený záver o ich neúčelnosti. Vychádzajúc z uvedeného, pokiaľ v danom spore bola sťažovateľka vo veci samej plne úspešná a aj napriek tomu jej okresný súd nepriznal plnú náhradu trov konania, potom nemôže byť v rozpore s týmto rozhodnutím ústavného súdu postup odvolacieho súdu, ktorý nepriznal vo veci samej neúspešnej strane sporu trovy konania za dovolacie konanie.

30.3. Podľa názoru dovolacieho súdu argumentácia odvolacieho súdu tak neodporuje ustálenej rozhodovacej praxi najvyšších súdnych autorít vyjadrenej v uzneseniach ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 453/2019 a I. ÚS 296/2020, ani rozhodnutiu najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/266/2019, v ktorom sa riešila náhrada škody v celkovej výške 1.132.320,73 eur s prísl., keď žalobkyňa bola úspešná len v časti 257.022,62 eur s prísl., boli identifikované tri druhy škôd a zodpovednosť žalovanej bola konštatovaná len v jednom v pomere 1/2 pre spoluzavinenie žalobkyne, t. j. skutkovo, aj právne iná situácia ako v posudzovanom spore.

31. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že pokiaľ dovolateľ namietal nesprávnu aplikáciu právnych predpisov týkajúcich sa priznania nároku na náhradu trov konania (zásadu úspechu), uvedená námietka zodpovedá nesprávnemu právnemu posúdeniu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, ku ktorému dochádza vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, avšak nesprávne ho interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie vecí však neznamená, že účastníkovi konania realizáciu procesných oprávnení. Nesprávne právne posúdenie vecí preto nezakladá vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (rovnako platí už uvedené v bode 18. tohto rozhodnutia ohľadom judikátov a ústavnej akceptovateľnosti).

32. Navyše, ak by aj skutočne dovolateľ mienil svojou argumentáciou týkajúcou sa nesprávnej aplikácie právnych predpisov vo vzťahu k trovám konania založiť dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolací súd opakovane zdôrazňuje, že rozhodnutie o trovách konania má povahu uznesenia a túto povahu nestráca, aj keď je súčasťou rozsudku. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je v zmysle § 421 ods. 2 CSP (ktorý je vo vzťahu k § 421 ods. 1 CSP osobitným ustanovením, t. j. lex specialis) vylúčená (§ 357 písm. m) CSP); (obdobne pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/142/2019, 4Cdo/71/2019, 7Cdo/276/2019, 5Cdo/114/2020, 7Cdo/125/2020, 7Cdo/113/2021, aj uznesenie ústavného súdu z 8. februára 2017 sp. zn. I. ÚS 56/2017, vid' bod 27.).

33. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd považuje dovolanie žalovaného proti výroku o trovách konania podľa § 420 písm. f) CSP za prípustné, avšak nedôvodné.

34. Žalovaný prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval aj z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

35. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

36. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková), ktorá musí mať zreteľné charakteristické znaky. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj napr. sp. zn. 1Cdo/126/2017, 2Cdo/225/2016, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/89/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/73/2017).

37. Dovolateľ namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spore záviselo od vyriešenia troch právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte neboli vyriešené (bod 5.4. až 5.7. tohto rozsudku). Dovolací súd pri posudzovaní prípustnosti dovolania z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b) CSP považoval za podstatné to, či nastolené právne otázky ne/boli v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu riešené. Dospel k záveru, že tak v čase rozhodovania odvolacieho súdu (27. februára 2024), aj v čase podania dovolania (6. mája 2024) už existovali rozhodnutia odvolacieho súdu v druhovo totožných veciach, v ktorých sa dovolací súd položenými právnymi otázkami zaoberal [napr. rozsudok z 25. októbra 2023 sp. zn. 1Cdo/103/2021, rozsudok z 29. novembra 2023 sp. zn. 6Cdo/34/2021 (prešiel testom ústavnosti III. ÚS 246/2024 zo 6. mája 2024), rozsudok z 29. novembra 2023 sp. zn. 6Cdo/139/2022]. Na uvedené rozhodnutia nadviazali aj ďalšie rozhodnutia odvolacieho súdu (rozsudok z 27. marca 2024 sp. zn. 5CdoPr/5/2023, rozsudok z 30. septembra 2024 sp. zn. 7CdoPr/7/2024). Prípustnosť dovolania preto dovolací súd posúdil podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a skúmal, či sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

38. Vo vzťahu k položeným otázkam žalovaným: (i) „Vzťahujú sa ustanovenia § 23a a nasl. ZoB v znení účinnom do 29. 12. 2020 na pracovnoprávny vzťah medzi bankou a jej zamestnancami?“, (ii) „Možno zamestnancovi banky podľa § 23a ods. 1 ZoB v znení účinnom do 29. 12. 2020 priznať nárok na pohyblivú zložku odmeny?“, (iii) „Zaväzujú zamestnávateľa voči zamestnancovi úkony jeho štatutárneho orgánu, ktorými prekročil svoje oprávnenie, ak zamestnávateľ preukáže, že zamestnanec mal poznať interné predpisy zamestnávateľa, ktoré upravovali konkrétne kompetencie štatutárneho orgánu a teda musel vedieť o prekročení oprávnení štatutárneho orgánu zamestnávateľa?“ najvyšší súd zotrváva na argumentácii vyslovenej vo vyššie označených rozhodnutiach (bod 37. tohto rozhodnutia), od ktorej sa dovolací súd posudzujúc predmetný spor nepovažuje za potrebné odkloniť, a na ktorú v celom rozsahu odkazuje.

38.1. Vo vzťahu k vyššie uvádzaným otázkam (i), (ii) a (iii) z vyššie označených rozhodnutí najvyššieho súdu (bod 37. tohto rozhodnutia) zhodne vyplýva, že aj keď zákon o bankách obsahuje ustanovenia o zásadách odmeňovania niektorých osôb, vrátane niektorých vedúcich zamestnancov, ide o pravidlá určené bankám v rámci regulácie fungovania bánk, nie o pravidlá priamo sa vzťahujúce na pracovnoprávny vzťah medzi bankou a jej zamestnancami. Súd prvej inštancie vyjadril názor (s ktorým sa odvolací súd stotožnil), že banka v rámci zásad odmeňovania osôb stanovených podľa § 23a ods. 1 zákona o bankách môže okrem zaručenej pevnej zložky celkovej odmeny poskytovať aj pohyblivú zložku celkovej odmeny podľa § 23a ods. 2 zákona o bankách, ktorá nemusí byť priamo dohodnutá v pracovnej zmluve. Zákon o bankách v tom čase priznanie pohyblivej zložky odmeny, závislej od hodnotenia výkonnosti zamestnanca, umožňoval. Nešlo teda o plnenie, ktoré by bolo (čo do podstaty nároku) v rozpore s týmto ustanovením. Právny úkon vykonaný štatutárnym orgánom banky ako zamestnávateľa v pracovnoprávných vzťahoch vo forme priznania mimoriadnej odmeny zamestnancovi,

aj keby bol v rozpore s niektorými povinnosťami banky ustanovenými zákonom o bankách, banku ako zamestnávateľa vo vzťahu k príslušnému zamestnancovi zaväzuje. Aj keby bol takýto právny úkon pre rozpor s právnymi predpismi neplatný (pričom v tomto spore nešlo o taký prípad), zamestnancovi nemôže byť na ujmu neplatnosť, ktorú sám nespôsobil.

39. Dovolací súd zastáva rovnaký názor, že interné predpisy banky o odmeňovaní zamestnancov, hoci formálne zaväzujú všetkých zamestnancov, ktorí s nimi boli oboznámení, ukladajú povinnosti osobám, ktoré v mene banky rozhodujú o odmeňovaní zamestnancov, a nie zamestnancom, ktorí sú prijímateľmi takéhoto odmeňovania. Svedčí o tom aj bod 6.1. internej smernice Sberbank pod názvom „Politika odmeňovania“, podľa ktorého celkové pohyblivé odmeňovanie hodnotí osoba zodpovedná za odmeňovací systém a táto osoba aj zodpovedá za prípravu rozhodnutí ohľadom pohyblivej zložky odmeny, prijímaných predstavenstvom. Aj keby bol žalobca ako zamestnanec oboznámený s Politikou odmeňovania Sberbank, v pozícii zamestnanca - prijímateľa odmeny nebol povinný skúmať, či mu táto odmena bola priznaná v správnej výške a správnym interným procesným postupom.

40. Podľa § 9 ods. 1 ZP v pracovnoprávných vzťahoch robí právne úkony za zamestnávateľa, ktorý je právnická osoba, štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu (okrem toho aj vedúci zamestnanci alebo poverení zamestnanci). I v preskúmvanej veci bolo rozhodnutie (oznámenie) o priznaní mimoriadneho výkonnostného bonusu podpísané predsedom predstavenstva a jednou členkou predstavenstva zamestnávateľa, čo bolo nielen v súlade s ustanovením § 9 ods. 1 ZP (a analogicky aj s právnym názorom o právnych úkonoch konateľov, ak ich je viac, ako ho vyslovil dovolací súd v rozsudku z 25. novembra 1998 sp. zn. 4Cdo/118/98, publikovanom ako judikát R 85/2001), ale aj v súlade s vtedy v obchodnom registri zapísaným spôsobom konania v mene spoločnosti Sberbank Slovensko, a. s. (vyžadovali sa podpisy dvoch členov predstavenstva, pričom predseda predstavenstva nesporne je jedným z členov predstavenstva).

41. Právne úkony štatutárnych orgánov alebo členov štatutárnych orgánov podľa § 10 ods. 1 ZP zamestnávateľa zaväzujú v zásade bez ohľadu na to, či pri nich bol alebo nebol dodržaný postup stanovený internými predpismi. Takéto úkony by zamestnávateľa nezaväzovali jedine v prípade, ak by zamestnanec vedel alebo musel vedieť, že štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu prekročil svoje oprávnenie (§ 10 ods. 2 ZP). V tomto konaní nebolo preukázané prekročenie oprávnení štatutárneho orgánu (pozri odôvodnenie prvoinštančného, aj odvolacieho rozsudku), teda logicky nemohla byť preukázaná ani skutočnosť, že by žalobca o prekročení oprávnení vedel alebo musel vedieť. Argumentácia žalovaného, že odmenu mala schváliť dozorná rada, nebola akceptovateľná jednak vzhľadom na jednoznačné znenie § 9 ods. 1 ZP (právne úkony v pracovnoprávných vzťahoch robí štatutárny orgán, čo bolo naplnené) a jednak vzhľadom na to, že odmeňovaný zamestnanec nebol členom predstavenstva. Podľa už vyššie citovaného článku 6.1. internej smernice „Politika odmeňovania“ malo rozhodnutia ohľadom pohyblivej zložky mzdy prijímať predstavenstvo a podľa článku 6.3. mala dozorná rada kontrolovať len sumárny rozpočet pohyblivého odmeňovania, nie individuálne priznaný bonus každého zamestnanca. Treba poznamenať, že preukazovanie vedomosti zamestnanca o nejakej skutočnosti, resp. preukazovanie okolností nasvedčujúcich, že o tejto skutočnosti musel vedieť, je pritom otázkou dokazovania a zisťovania skutkového stavu, do ktorého nie je možné zasahovať v dovolacom konaní, pretože dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

42. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd môže len konštatovať, že právne posúdenie sporu odvolacím súdom je v súlade s vyššie prezentovaným ustáleným právnym názorom dovolacieho súdu a nepredstavuje tak nesprávne právne posúdenie veci, či odklon od vyššie uvádzanej ustálenej praxe dovolacieho súdu (bod 37. tohto rozhodnutia). Odvolacím súdom zvolenú interpretáciu na vec sa vzťahujúcich právnych predpisov, na základe ktorej dospel k záveru o dôvodnosti žalobcom uplatňovaného nároku voči žalovanému na zaplatenie sumy 10.530 eur s prísl. ako mimoriadneho výkonnostného bonusu priznaného rozhodnutím predstavenstva ako štatutárneho orgánu zamestnávateľa, považuje najvyšší súd za správnu a zodpovedajúcu zistenému skutkovému stavu. Odvolací (i prvoinštančný) súd jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel a

závery, ktoré prijal, logicky, primerane a zrozumiteľne vysvetlil, uviedol teda dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil ako po stránke skutkovej, tak aj po stránke právnej.

43. Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaného v časti namietajúcej vadu podľa § 420 písm. f) CSP je prípustné, ale nie je dôvodné a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie sporu neopodstatnene smeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nespočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Najvyšší súd preto nedôvodné dovolanie žalovaného ako celok zamietol podľa § 448 CSP.

44. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP. Žalobca mal v dovolacom konaní plný úspech, preto mu proti neúspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

45. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.